

उद्योजकता विकास – माहिती पुस्तिका

दिनांक: ०९ मार्च २०२६

By: Nitin Bhosale

DNG Technologies

Reg. Office

261, Kautuk, Ratnappa Kumbhar Nagar
Kolhapur, Maharashtra 416013, India

Operational Address

N005, Ground Floor, Subal Srushti, North Pole,
Nale Colony, Near Vimal English School, Kolhapur 416007

Phone: +91 8149727912, 9359548169

Email: contact@dngtechnologies.com

Website: <https://dngtechnologies.com>

<p>१. उद्योजकीय व्यक्तिमत्व विकास</p> <p>उद्योजक होण्यासाठी केवळ भांडवल पुरेसे नसते तर योग्य व्यक्तिमत्व, दृष्टिकोन आणि नेतृत्वगुण आवश्यक असतात.</p> <p>मुख्य गुणधर्म:</p> <ul style="list-style-type: none"> • जोखीम स्वीकारण्याची तयारी • निर्णयक्षमता • वेळेचे व्यवस्थापन • नेतृत्व कौशल्य • समस्या सोडवण्याची क्षमता • सकारात्मक विचारसरणी <p>हे गुण विकसित करण्यासाठी सतत शिकणे, अनुभवी उद्योजकांशी संवाद आणि प्रत्यक्ष अनुभव घेणे आवश्यक आहे.</p>	<p>२. उद्योग उभारणी</p> <p>उद्योग सुरू करण्यासाठी योग्य नियोजन करणे अत्यंत महत्त्वाचे असते.</p> <p>उद्योग उभारणीची मुख्य टप्पे:</p> <ul style="list-style-type: none"> • व्यवसायाची कल्पना निश्चित करणे • बाजारपेठेचा अभ्यास • प्रकल्प अहवाल तयार करणे • भांडवलाची व्यवस्था • आवश्यक नोंदणी व परवाने • उत्पादन/सेवा सुरू करणे <p>योग्य नियोजनामुळे उद्योगाची यशस्वी सुरुवात करता येते.</p>
<p>३. उद्योग निवड प्रक्रिया</p> <p>उद्योग निवडताना पुढील गोष्टी विचारात घ्याव्यात:</p> <ul style="list-style-type: none"> • उपलब्ध भांडवल • वैयक्तिक कौशल्य व आवड • बाजारपेठेतील मागणी • स्पर्धा • कच्चा माल व मनुष्यबळ उपलब्धता <p>योग्य उद्योग निवडल्यास व्यवसाय टिकाऊ आणि नफा देणारा ठरतो.</p>	<p>४. बाजारपेठ सर्वेक्षण</p> <p>बाजारपेठ सर्वेक्षण म्हणजे ग्राहकांच्या गरजा, मागणी आणि स्पर्धेचा अभ्यास.</p> <p>यामध्ये पुढील बाबींचा समावेश होतो:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ग्राहक कोण आहेत • उत्पादनाची मागणी किती आहे • स्पर्धक कोण आहेत • उत्पादनाची किंमत किती ठेवावी <p>बाजारपेठ सर्वेक्षणामुळे योग्य व्यवसाय निर्णय घेता येतात.</p>
<p>५. प्रकल्प अहवाल</p> <p>प्रकल्प अहवाल हा उद्योग सुरू करण्यासाठी तयार केलेला सविस्तर दस्तऐवज असतो.</p> <p>यामध्ये पुढील माहिती असते:</p> <ul style="list-style-type: none"> • उद्योगाचे स्वरूप • गुंतवणूक • अपेक्षित खर्च व उत्पन्न • उत्पादन प्रक्रिया • नफा-तोटा विश्लेषण <p>बँक किंवा आर्थिक संस्थांकडून कर्ज मिळवण्यासाठी प्रकल्प अहवाल आवश्यक असतो.</p>	<p>६. निधी उभारणी</p> <p>उद्योगासाठी भांडवल उभारण्यासाठी विविध मार्ग उपलब्ध आहेत:</p> <ul style="list-style-type: none"> • स्वतःची गुंतवणूक • बँक कर्ज • शासकीय योजना • सहकारी संस्था • भागीदारी <p>योग्य आर्थिक नियोजन केल्यास उद्योग स्थिर राहतो.</p>

<p>७. विविध शासकीय योजना व अनुदान सरकारकडून उद्योजकांना विविध योजना व अनुदान दिले जाते.</p> <p>उदाहरणे:</p> <ul style="list-style-type: none"> • प्रधानमंत्री रोजगार निर्मिती कार्यक्रम (PMEGP) • मुख्यमंत्री रोजगार योजना • मुद्रा कर्ज योजना • स्टार्टअप इंडिया योजना <p>या योजनांमुळे उद्योजकांना कर्ज, प्रशिक्षण आणि अनुदान मिळते.</p>	<p>८. विक्री व व्यवस्थापन कौशल्य उद्योगाच्या यशासाठी विक्री आणि व्यवस्थापन कौशल्य महत्त्वाचे असते.</p> <p>महत्त्वाचे घटक:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ग्राहकांशी चांगला संवाद • दर्जेदार सेवा • वेळेवर पुरवठा • आर्थिक व्यवस्थापन • कर्मचारी व्यवस्थापन
<p>९. यशस्वी उद्योजकांसमवेत चर्चा यशस्वी उद्योजकांच्या अनुभवातून अनेक गोष्टी शिकता येतात.</p> <p>त्यांच्या अनुभवातून मिळणारे फायदे:</p> <ul style="list-style-type: none"> • व्यवसायातील अडचणी कशा हाताळायच्या • योग्य निर्णय कसे घ्यायचे • बाजारपेठेतील बदल समजून घेणे <p>म्हणून अशा चर्चांमुळे नव्या उद्योजकांना प्रेरणा मिळते.</p>	<p>१०. उद्योगासाठी लागणारे नोंदणी व परवाने उद्योग सुरू करताना काही आवश्यक नोंदणी व परवाने घ्यावे लागतात:</p> <ul style="list-style-type: none"> • उद्यम (Udyam) नोंदणी • GST नोंदणी • दुकान व आस्थापना नोंदणी • FSSAI परवाना (अन्न व्यवसायासाठी) • स्थानिक स्वराज्य संस्थेची परवानगी <p>ही नोंदणी केल्यास उद्योग कायदेशीररित्या चालवता येतो.</p>